

Cycling for Libraries 2012: The Baltic States

28 juli-7 augustus 2012

120 BIBLIOTHECARISSEN OP DE FIETS

Met de herinnering aan Kopenhagen-Berlijn levendig in mijn geheugen, stond ik nu aan het begin van een nieuw avontuur: Cycling for Librarians 2012, the Baltic States.

Ik begreep de spanning die leefde bij de nieuwelingen aan onze start in Vilnius. Op hun vraag naar de ervaring van vorig jaar, had ik maar één antwoord: *a life changing experience*. Het samenleven met mensen die je niet kent, van gedachten wisselen in andere talen, bibliotheken bezoeken, slapen en eten op de meest onverwachte plaatsen en in steeds wisselende omstandigheden, fietsen door weer en wind, je comfortzone verlaten en vooral je openstellen voor het moment van de dag en voorbereid zijn op de onvoorziene gebeurtenissen. De Finnen zijn immers meesters in mindful thinking en out of the box denken is een conditio sine qua non.

Net als vorig jaar lag ook hier weer de nadruk op het aspect van de 'international unconference'. Deelnemers van over heel de wereld die een gemeenschappelijke interesse delen en samenleven gedurende tien dagen. Buitenstaanders fronsen nogal eens de wenkbrauwen als ze dit horen: Bibliothecarissen op de fiets? Een internationaal gezelschap? Jullie zitten toch de hele dag met jullie neus in de boeken! Onderweg praten over je werk, catalografie, je gebruikers en carrièremogelijkheden? Dagelijks openbare en universiteitsbibliotheken bezoeken? Zo saai! Hier en daar een mini-conferentie houden? Nee, dat kan niet professioneel zijn! En toch: je leert bij terwijl je fietst, bibliotheken bezoekt, deelneemt aan debatten /conferenties. Ik durf zelfs meer te zeggen: je geest gaat er helemaal van open en je bent vatbaar voor nieuwe ideeën.

Litouwen, Letland en Estland waren 'gewoon' de Baltische staten voor mij. Heel snel werden het landen met een eigen geschiedenis en cultuur. Luisterend naar verhalen over hun geschiedenis, besefte ik nog maar eens ons geluk om in een vrij land vol mogelijkheden te leven in een tijd zonder overheersing, vrij te kunnen reizen en onbeperkte toegang te hebben tot informatie.

Overall werden we warm ontvangen, eerst door de plaatselijke burgemeester, met of zonder fanfare of lokale dansgroep, en daarna door de bibliothecarissen. We werden verwend met lokaal geplukt fruit of zelfgemaakte soep. Elk moment werd aangegrepen om ons te laten kennismaken met de plaatselijke cultuur: lokale zang, muziek, dans, natuur, cultuur ...

Algemeen kan ik alleen maar stellen dat ik nergens zo gemotiveerde bibliothecarissen ontmoet heb als in de Baltische staten. We waren dan ook heel blij dat de minister van Cultuur in Riga een stuk met ons meefietste en op die manier extra persbelangstelling meebracht. Hopelijk plukken de Letse bibliotheken hier nu nog de vruchten van.

Een persoonlijk hoogtepunt voor mij was het bezoek aan de bibliotheek van het kinderziekenhuis in Riga. Ilze Marga, de plaatselijke bibliothecaresse, kende ik al van vorig jaar en ze had me al met veel passie over haar werk verteld. Nu leidde ze ons persoonlijk rond in haar bibliotheek en konden we haar kinderen ontmoeten. Met trots meldde ze ons dan ook dat de patiëntjes unaniem de bibliotheek als meest positieve element in hun ziekenhuisverblijf aanhaalden.

In 2012 werden meer universiteitsbibliotheken bezocht dan tijdens de vorige versie van Cycling, de route Kopenhagen-Berlijn. Dat was zeker een pluspunt voor mij. Ik stond versteld dat quasi overal gebruik werd gemaakt van de software Aleph. In Valmiera, Letland, is er bovendien een zeer intense samenwerking tussen de openbare- en universiteitsbibliotheek.

Een ander moment van inspiratie was onze 'unconferentie' over bibliotheken en ondernemerschap. Onze zweedse collega Ôka, gaf wat meer uitleg bij Kista, de wetenschapsstad, een vijftiental kilometer ten noorden van Stockholm. Ôka spreekt over "*coöperation beyond your own playground*": een kruisbestuiving tussen onderwijs, industrie en wetenschap. Als ik het verhaal goed begrepen heb, is dit een site die net iets verder staat dan onze eigenste C-Mine. Hij vertelt over de noodzaak aan "*crossfunctional teams*" en het creëren van een "*culture of failure*": wees niet bang om je doelen hoog genoeg te stellen, "*wild goals*" in plaats van "*reality goals*". Onze Amerikaanse collega's hebben zelfs een website waar ze projecten die "het niet gehaald hebben" publiceren. Dit is nieuw voor mijn werkcultuur. Ik heb het gevoel dat we vaak op safe spelen en enkel doelen stellen waarvan we weten dat ze haalbaar zijn.

Mijn fietsbenen en fiets (vier keer platte band) waren dit jaar iets minder bestand tegen de hellingen en dirt roads die ze te verwerken kregen. Op de tanden bijten, doorgaan en bij valgevaar in het mulle zand of op een té steile helling gewoon de fiets een stukje verder duwen om dan wiegelend verder te proberen fietsen. Gelukkig ziet een helling er uit de verte vaak steiler en langer uit dan ze in werkelijkheid is.

Twee delen van onze route werden overbrugd door een busreis waar Mace, één van de gedreven organisatoren, ons dadelijk aan het werk zette: overleg met je burens over carrière en vaardigheden in de bibliotheek. Bibliothecarissen én carrière zijn immers twee woorden die zelden in één zin genoemd worden.

Wel, ik wil graag afsluiten met een oprechte dank je aan de organisatoren: alles was perfect geregeld. Dag en nacht hebben ze gewerkt om ons deze unieke ervaring te gunnen. De meereizende kok verraste ons met heerlijke maaltijden onderweg, de logistieke dienst transporteerde onze bagage en dan waren er ook nog schatten van vrijwilligers die fietsen smeerden, versnelingen bijstelden en kapotte banden repareerden. Bovendien zorgde de film crew telkens voor een filmpje van de dag. Deze zijn allemaal te zien op www.cyclingforlibraries.org.

De inschrijvingen voor de editie 2013, Amsterdam-Brussel, zijn ondertussen afgesloten. Registreren voor een dag kan nog wel. Mijn advies is: gewoon doen. Wordt vervolgd ... ongetwijfeld ...

Tekst: Hilde Nelissen
Foto's: Evelyn Weiser